

РЕШЕНИЕ

№ 6124

гр. С, 05.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 177 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: Н.Д.К.

при участието на секретаря Б.ЕМ.П.
като разгледа докладваното от Н.Д.К. Гражданско дело № 20231110130476
по описа за 2023 година

намери следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Производството е образувано по искова молба от „Т.С.“ ЕАД против Р. Д. Н. с искане да бъде установено, че дължи на топлофикационното дружество сумата от 99,28 лева – главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода от 01.11.2020 г. – 31.03.2022 г., ведно със законната лихва от 20.02.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, 14,95 лева – мораторна лихва за забава от 31.12.2020 г. до 14.02.2023 г., както и суми за дялово разпределение: 11,80 лева – главница за периода 01.05.2020 г. – 30.09.2021 г., ведно със законната лихва от 20.02.2023 г. до окончателното изплащане на вземането и 2,53 лева – лихва за периода от 01.07.2020 г. до 14.02.2023 г. Ищецът твърди, че е налице облигационно отношение, възникнало с ответниците въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите, без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези общи условия е доставил за процесния период на ответниците топлинна енергия, като ответникът не е заплатил дължимата цена. Твърди, че съгласно общите условия купувачът на топлинна енергия е длъжен да заплаща дължимата цена в 20-дневен срок след изтичането на срока, за който се отнася. Ответникът в срока по чл. 131 ГПК подава писмен отговор, с който оспорва исковата молба. Оспорва наличието на облигационно правоотношение между страните. Оспорва реалното доставяне на топлинна енергия и дялово разпределение, както и размера на вземанията. Прави възразение за изтекла погасителна давност.

В открито съдебно заседание страните са редовно призовани, не се явяват, изпращат представители и поддържат исканията си.

Предявени са първоначално обективно, кумулативно съединени

осъдителни искиове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** наличието на действително правоотношение по договор за продажба (доставка) на топлоенергия, по силата на което продавачът се е задължил да прехвърли правото на собственост върху процесните стоки и да ги предаде, а купувачът да ги получи и да заплати уговорената продажна цена и **2)** продавачът да е доставил топлинна енергия в твърдяното количество на купувача.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ „потребители на топлинна енергия” са всички **собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда** - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 (отм.) ЗЕ, но действащ през релевантния период, „потребител на енергия или природен газ за битови нужди” е физическо лице - **собственик или ползвател на имот**, което ползва топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за **домакинството си**. А съгласно § 1, т. 2а от ДР ЗЕ 2а. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г.) "Битов клиент" е клиент, който купува електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване, или природен газ за собствени битови нужди, а съобразно § 1, т. 41б ДР ЗЕ "Потребител на енергийни услуги" е: краен клиент, който купува енергия или природен газ, и/или ползвател на преносна и/или разпределителна мрежа за снабдяването му с енергия или природен газ.

Съгласно **т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2017 г., ОСГК** – „Собствениците, респективно бившите съпрузи като съсобственици, или титулярите на ограниченото вещно право на ползване върху топлоснабдения имот, дължат цената на доставената топлинна енергия за битови нужди съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката в хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, освен ако между ползвателя на договорно основание и топлопреносното предприятие е сключен договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят като клиент на топлинна енергия за битови нужди дължи цената й... Клиенти на топлинна енергия за битови нужди могат да бъдат и правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респективно носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди, и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на т. 2а § 1 ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената й на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя

при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти (потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно. Противното разбиране би противоречало на принципа за договорна свобода, регламентиран в чл. 9 ЗЗД и приложим както за гражданските, така и за търговските сделки. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, съставляващи неразделна част от договора, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди.“.

По делото е представен препис от Нотариален акт от договор за продажба на недвижим имот от 02.03.2018 г. (л. 21 до л. 22 от делото), от който се установява, че процесният имот е бил придобит от ответника и трето лице – Деница Р.ова Н.а на същата дата. Представен е и препис от Нотариален акт от 30.03.2022 г., от който се установява, че процесният имот е продаден на същата дата като продавачи са ответникът, Деница Р.ова Н.а и Ивайло Георгиев Лазаров. Представен е и препис на заявление-декларация за откриване на партия, подадено от ответника (л. 16 от делото). С оглед така представените доказателства, съдът намира, че именно ответникът има качеството потребител по смисъла на ЗЕ. На общо основание качеството „собственик“ на даден имот предопределя качеството „потребител“ по смисъла на ЗЕ само в хипотеза, в която това качество не възниква на друго облигационно основание. В случая ответникът е подал процесното заявление-декларация като по този начин е изразил волята си единствен да встъпи в облигационно отношение с ищеца. Възникналото по този начин облигационно отношение между ищеца и този ответник дерогира субсидиарно приложимия принцип, че собственикът на имота е винаги потребител по смисъла на ЗЕ. Поради изложеното съдът намира, че единствено ответникът има качеството на потребител в настоящия спор, като не се споделят съображенията, изложени в отговора на исковата молба за липса на това качество.

Правното действие на сключения договор за продажба попада под приложното поле на ЗЗД, тъй като учреденото от него договорно правоотношение е възникнало между търговец и физически лица и за тях следва да се прилагат нормативните правила, уредени в ЗЗД – арг. чл. 318, ал. 2 ТЗ. Този договор не е търговска продажба, тъй като негов предмет представлява вещь за лично потребление (топлинна енергия – арг. чл. 110, ал. 2 ЗС) и купувачите са физически лица. По това гражданско (облигационно) правоотношение за ищеца са породени две основни облигаторни задължения – да прехвърли правото на собственост върху описаните във фактурите стоки и да предаде тяхното владение на купувачите, а за ответника – да заплати уговорената продажна цена с ДДС и да получи вещите (арг. чл. 110, ал. 2 ЗС), предмет на договорите – арг. чл. 200, ал. 1 ЗЗД.

Договорът е сключен при предварително установени от ищеца общи условия – арг. чл. 150, ал. 2 ЗЕ.

Договорът за търговска продажба представлява консенсуален, двустранен и комутативен договор, като при неговото сключване се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните. Предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения.

По силата на чл. 327 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката, освен ако е уговорено друго. Следователно, за да възникне изискуемостта на правното задължение за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни своето задължение за предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение

По делото е установено, че между страните е налице облигационно правоотношение.

По делото е изслушана и приета съдебно-техническа експертиза. От същата се установява, че за процесния период в имота е доставяна топлинна енергия за отопление на имота. Вещото лице е изяснило, че стойността на потребената топлинна енергия за процесния период е в размер на 91,51 лева. До тази стойност искът е основателен и следва да бъде отхвърлен за разликата до 99,28 лева.

По делото е приета и съдебно-счетоводна експертиза. Установява, че за процесния период дължимата сума за услуга дялово разпределение възлиза на 24,76 лева. Тъй като претендиращият от ищеца размер е по-малък от тази сума, този иск е основателен в цялост и следва да бъде уважен.

С оглед на разпределената доказателствена тежест, ответникът следваше да докаже извършване на плащане. Тъй като това не е сторено, съдът приема, че задължението не е погасено.

Направеното в исковата молба възражение за изтекла в полза на ответниците погасителна давност, съдът намира неоснователно. Безспорно между страните е юридическото обстоятелство, че вземанията на Т.С. ЕАД са периодични по своя характер и се погасяват с кратката тригодишна погасителна давност, уредена в чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Тъй като първият претендиран период е от 01.11.2020 г. до 30.11.2020 г., а самата искова молба е подадена на 20.02.2023 г. то тригодишният период не е бил настъпил към момента на предявяването ѝ.

По отношение иска за мораторна лихва върху главницата за топлинна енергия, съдът намира следното: съгласно твърденията в исковата молба, вземанията за дължими суми стават изискуеми в 45-дневен срок от изтичане на срока, за който се отнасят. Съдът изчисли служебно размера на лихвата върху основателната част от главницата и установи, че той е 19,89 лева. Тъй като претендиращият от ищеца размер е по-малък от тази сума, този иск е основателен в цялост и следва да бъде уважен.

Искът за заплащане на сумата за мораторна лихва върху сумата за такса за услуга дялово разпределение, съдът също намира за изцяло неоснователен. В общите условия на ищеца не е предвиден срок, нито друг юридически факт, с настъпването на който това вземане да става изискуемо. Т.е. на общо основание – чл. 84, ал. 2 ЗЗД – длъжникът изпада в забава след покана. Тъй като такава не е отправяна от ищеца, ответникът не е изпаднал в забава.

По отношение на разноските, съдът намира, че съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК такива следва да се присъдят на ищеца съобразно уважената част от

иска. От него бяха доказани сторени разноси в размер на 50 лева – държавна такса в заповедното и настоящото производство, 400 лева – депозит за особен представител, 520 лева – депозити за експертизи, както и юрисконсултско възнаграждение в заповедното и настоящото производство, което съдът определя на 150 лева. Пълният размер на интереса на ищеца възлиза на 128,56 лева, а общата стойност на уважената част от него – на сумата от 118,26 лева. Т.е. размерът на дължащите се на ищеца разноси съобразно уважената част от исковете е 1030,27 лева. От ответника не са заплащани разноси, доколкото същият беше представляван от особен представител.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Р. Д. Н., ЕГН: ***** със служебен адрес гр. С, бул. ЯН.С., № 36, ет. 1, ап. 1 дължи на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: ***** със седалище и адрес на управление: гр. С, ул. „Я“ № ***, на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС сумата от 91,51 лева – главница, представляваща стойност на незаплатена топлинна енергия за периода от 01.11.2020 г. до 31.03.2022 г., за имот с адрес гр. С, ж.к. Х.Д., бл. 200, вх. Д, ет. 1, магазин ведно със законната лихва от 20.02.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, като ОТХВЪРЛЯ така предявения иск за сумата от 7,77 лева като неоснователен.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Р. Д. Н., ЕГН: ***** дължи на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: *****, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 14,95 лева – мораторна лихва за периода от 31.12.2020 г. до 14.02.2023 г. върху доставената топлинна енергия.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Р. Д. Н., ЕГН: ***** дължи на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: *****, на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 318, ал. 2 ТЗ, във вр. чл. 200 ЗЗД, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС сумата от 11,80 лева – главница, представляваща стойност на такса дялово разпределение за периода от 01.05.2020 г. до 30.09.2021 г., за имот с адрес гр. С, ж.к. Х.Д., бл. 200, вх. Д, ет. 1, магазин ведно със законната лихва от 20.02.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: ***** против Р. Д. Н., ЕГН: ***** иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата от 2,53 лева – законна лихва за забава върху дължимата сума за такса за услуга дялово разпределение за периода от 01.07.2020 г. до 14.02.2023 г. като неоснователен.

ОСЪЖДА Р. Д. Н., ЕГН: ***** да заплати на „Т.С.“ ЕАД, ЕИК: ***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 1030,27 лева – разноси в производството съобразно с уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице – помагач Нелбо Инженеринг ООД на страната на ищеца.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването на страните пред Софийски градски съд с въззивна жалба, по реда на глава XX ГПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____

